

ostatně vzniknouti u veřejných korporací všeho druhu. Námitka nepřipustnosti pořadu práva byla tudíž vznesena neprávem a slušelo vyhověti stížnosti tak, že jest na prvním soudě, by po pravomoci tohoto usnesení v jednání o žalobě pokračoval.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Žalující svaz žaluje členy výboru bývalé své odbočky (místní skupiny v B.) o zaplacení příspěvků, tvrdě, že žalovaní jako členové výboru byli solidárně povinni zasílati svazu měsíčně súčtované peníze, a že, nevyhověvše závazku tomu, jsou povinni svazu ze závazku toho jako věřiteli. Žalovaní nejsou již členy výboru, ježto místní odbočka byla rozpuštěna, zůstali však nadále členy svazu, což je patrné ze skutkového přednesu žalující strany, jež netvrdila opak. Žalobou domáhá se svaz plnění, uloženého žalovaným stanovami jako spolkovým činovníkům, t. j. výplaty peněz, jež žalovaní v oné své hodnosti vybrali pro svaz a měli mu odvésti, nejsouce oprávněni vynaložiti je k jiným účelům spolkovým. Podle stanov byla místní skupina pouze odbočným spolkem svazu na základě stanov svazových, takže ve skutečnosti jde o jeden a týž spolkový útvar. Spornou je tudíž věc spolková mezi svazem a jeho členy, a k rozhodnutí sporu je povolán podle §u 20 stanov svazových rozhodčí (smírčí) soud. Nezáleží na tom, že není již místní skupiny, ježto žalovaní nepřestali býti proto členy svazu, a právní povaha poměru mezi nimi a svazem se nezměnila. V každém případě jde o spor vzniklý mezi členy svazu, ježto žalovaní jsou někteří členové, kdežto na druhé straně nastupují do sporu ostatní členové zastoupení činovníky svazu, již podepsali procesní plnou moc právního zástupce. Výhradnou příslušností rozhodčího soudu je vyloučena příslušnost řádných soudů pro tento spor.

Čís. 2645.

Z předpisů zákona ze dne 17. února 1922, čís. 77 sb. z. a n. vyňaty jsou jen takové pozemky, jichž nelze přidělití uchazečům o stavební místa bez porušení silnějších a starších práv jiných osob.

Okolnost, že pozemek jest ve stavebním obvodu obce, jest pojat do polohopisného plánu a hodí se k zastavění, o sobě ještě nestačí.

(Rozh. ze dne 23. května 1923, R I 455/23.)

Proti převzetí a přidělu pozemků Státním pozemkovým úřadem namítl vlastník dle §u 16 zákona ze dne 17. února 1922, čís. 77 sb. z. a n., že jde o pozemky stavební. Námitka byla zamítnuta soudy všech tří stolic. Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů

Účelem zákona ze dne 17. února 1922, čís. 77 sb. z. a n., kterým se vydávají přechodná ustanovení k zákonu ze dne 8. dubna 1920, čís. 329

sb. z. a n. (zákonu náhradovému) pokud jde o převzetí a náhradu za jednotlivé parcely nebo části parcel ze zabraného majetku pozemkového, jest, zjednodušiti a zkrátiti přidělové řízení při provádění pozemkové reformy, zejména provésti co nejrychleji přiděl zabrané půdy k účelům stavebním. Dokladem toho jsou materialie zákona — vládní návrh, tisk 3369, a zpráva výboru, tisk 3408, jakož i těsnopisecká zpráva o 129. schůzi poslanecké sněmovny Národního shromáždění, v nichž se tento účel výslovně zdůrazňuje. Stanoví-li tedy první odstavec Šu 16 onoho zákona, že předpisů zákona nelze použiti, jde-li buď o pozemky, zapsané v knihách veřejných nebo parcely stavební, neb o parcely zastavěné, nebo takové, na nichž jiný stavebník, než přidělec, se stavbou již započal, — nelze ustanovení to vykládati tak, že z akce přidělové jsou vyloučeny pozemky již proto, že jsou ve stavebním obvodu obce, pojaty jsou do plánu polohy a hodí se k zastavění, neboť takový výklad přičil by se prostě zákonodárcovu úmyslu, opatřiti oprávněným uchazečům právě takové pozemky. Kdyby byl zákonodárce chtěl vyloučiti všechny takové pozemky, byl by do zákona pojal ustanovení, podobné ustanovení šestého odstavce Šu 1 zákona ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n., že »zákon se netýká zemědělských pozemků v zastavěné části měst neb obcí (stavebních míst)«. Toto ustanovení mělo ovšem význam v zákoně o zajištění půdy drobným pachtýřům, poněvadž tímto zákonem měla býti zajištěna půda zemědělská, není však pro ně místa v zákoně ze dne 17. února 1922, čís. 77 sb. z. a n., jehož účelem, jak podotčeno, jest, opatřiti uchazečům co nejrychleji místa stavební. Vyňaty z předpisu tohoto zákona jsou tedy dle Šu 16 jen takové pozemky, jichž nelze přiděliti uchazečům o stavební místa bez porušení silnějších a starších práv jiných osob. Jsou to pozemky, jež, vyznačeny jsouce ve veřejných knihách výslovně jako parcely stavební, určeny jsou způsobem, každému znatelným, k stavebním účelům vlastníka, byť i dosud zastavěny nebyly; nebo pozemky již zastavěné, t. j. pozemky, na nichž jsou již zřízeny budovy; nebo konečně pozemky, k nimž nabyt již někdo jiný práv tím, že započal na nich stavěti. Názor, že za zastavěné pokládati jest též takové pozemky, které jsou obklopeny stavebními parcelami a budovami na nich se nalézajícími, nelze uvésti v soulad ani s doslovem zákona, ani s vyličeným úmyslem zákonodárce. Nižší soudy, zamítнувše námitky vlastníka, neporušily tedy ustanovení zákona, pročť tu není předpokladu Šu 16 nesp. říz. ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák., za kterých by bylo lze vyhověti mimořádnému dovolacímu rekursu a změnití nebo zrušití srovnalá rozhodnutí nižších soudů.

Čís. 2646.

Přípustnost pořadu práva pro nárok na náhradu škody na polnostech, nebylo-li zahájeno trestní řízení pro polní pách.

(Rozh. ze dne 23. května 1923, R I 456/23.)

O žalobě na náhradu škody, již prý způsobila na žalobcových polích kuřata žalované, rozhodl procesní soud první stolice